

Keski-Karjalan Luonto ry
Allintie 2
82500 Kitee

8.2.2016

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ry
Keskijärventie 75
82120 Keskijärvi

Ramboll Finland Oy
Markus Hytönen
Niemenkatu 73
15140 LAHTI

Asia: Lausunto Oriveden rantaosayleiskaavaehdotus II:sta

Keski-Karjalan Luonto ja Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri kiittävät lausuntomahdollisuudesta ja lausuvat seuraavaa.

Mitoitusperiaatteet

Edelliseen lausuntoon viitaten vaadimme edelleen, että pienintä rakennustiheyttä (3,5 rakennuspaikkaa muunnettua rantakilometriä kohti) käytetään sijainnista riippumatta kaikilla alueilla, joilla on erityisiä luonto- ja maisema-arvoja.

Saimaannorpan pesäpaikkatietojen (kaavaselostuksen kuva 14) perusteella Varpasalon Voiniemen, Oravialon Hypönniemen, Hyytsaaren ja Saunasaaren sekä Niemisen niemenkärjen rannat ovat saimaannorpan kannalta keskeisiä alueita. Näiden alueiden erityiset luontoarvot myönnetään Natura-arvioinnin tarveharkinnassa. Lisäksi valtaosa em. alueiden uusista rakennuspaikoista esitetään korvattavaksi. Näillä alueilla on käytettävä pienintä mitoitusta.

Luonnonsuojelulain ja luontodirektiivin tavoitteena on saimaannorppakannan kasvaminen. Tämä johtaa sekä kannan tihentymiseen että uusien lisääntymispaikkojen muodostumiseen keskeisen elinalueen liepeille. Tästä syystä selkävesien tiettömien saarten pieni mitoitus on perusteltua. Samasta syystä nykyisten keskeisten pesimäalueiden liepeillä on perusteltua käyttää hieman pienempää mitoitusta kuin tavanomaisilla rannoilla.

Mitoitusrantaviivaa on mielestämme venytetty kyseenalaisesti rinnastamalla rakentamiseen heikosti ja erittäin huonosti soveltuvat rannat tavanomaisiin rantoihin (kaavaselostus, taulukko 2). On perusteltua käyttää samaa periaatetta, mitä on käytetty Kiteen Oriveden ja muissa lähiseudun rantaosayleiskaavoissa.

Kaavoittaja on laatinut selvityksen: ”Saimaannorpan vaikutus lainvoimaisten rantayleiskaavojen mitoitukseen” (taustaselvitys 9). Johtopäätöksissä todetaan:

”Lainvoimaisten kaavojen valossa vaikuttaa siltä, että Natura- ja suojelualueiden laajuus on ennemminkin vaikuttanut mitoitusperiaatteiden rajauksiin kuin etäisyys saimaannorpan pesistä.”

Mainitsematta jää, että ko. kaava-alueilla Natura- ja suojelualueiden rajaukseen ja laajuuteen vaikuttavat saimaannorpan pesäpaikat, joten päinvastainen johtopäätös on paremmin perusteltavissa. Selvityksen painoarvoa pienentää vielä se, ettei kaava-tapauksiin sisälly yhtään oikeuden päätöstä.

Selvityksen painoarvoa ja merkitystä voidaan pitää erittäin mitättömänä norpan suojelun kannalta. Vähäinen aineisto ei anna käyttökelpoista tietoa. Saimaannorpan suojeluun tarvitaan nykyhetken ja lähitulevaisuuteen kohdistuvaa näkemystä, ei vanhoja kaavoja.

Kaavamerkinnöistä

Mielestämme Natura-alueella SL-v alueet eivät ole perusteltuja, vaikka ne maakuntakaavassa mainitaankin. Virkistysalueiden puutetta ei tule pönkittää saimaannorpan kustannuksella. v-merkintä tulee poistaa ko alueilta ja huomioida vain alueen pääkäyttötarkoitus. Kaavaselostuksessakin todetaan:

”Nämä alueet ovat saimaannorpan pesien kannalta kriittisellä alueella, joten niillä liikkuminen kevään pesintäaikana saattaa aiheuttaa häiriötä pesinnälle.”

Saimaannorpan leviämisen esteeksi ei tule nykytilanteessa keksiä mitään kaavallista kikkailua.

Kaavassa rakennuspaikat, jotka sijoittuvat norpan kannalta ongelmallisesti, muutetaan RA- 2 merkinnäksi. Tällöin rakennuspaikan rakennusoikeus vähenisi tavanomaisesta. Kaavaehdotuksesta aiemmin annettujen lausuntojen vastineessa (kaavaselostuksen liite 14) kaavoittaja toivoo tämän vähentävän norpalle aiheutuvaa haittaa (**lihavointi** kirjoittajan):

*”Pienemmän rakennusoikeuden omaava rakennuspaikka aiheuttaa **oletettavasti** norpalle vähemmän häiriötä, koska siellä **luultavasti** vietetään vähemmän aikaa (erityisesti talvella) ja siellä on vähemmän yöpymispaikkoja, jolloin käyttäjämäärä on **oletettavasti** pienempi. ...”*

Mielestämme toiveikkuteen ei ole syytä.

Natura-arviointi

Kaavoittajan mielipiteestä poiketen kaavan vaikutuksista tulee laatia varsinainen Natura-arviointi.

Lopuksi

Kaavaehdotuksessa on norppa-alueilla edelleen liian suuri mitoitus. Kaavaehdotuksessa ei myöskään ole otettu huomioon norpan toivottua runsastumista ja levittäytymistä uusille alueille. Mielestämme kaavaehdotus ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain rantaosayleiskaavalle asetettuja sisältövaatimuksia.

Kiteellä 8.2.2016

Keski-Karjalan Luonto ry

Kari Antikainen
puheenjohtaja

Tuula Vuorinen
sihteeri

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ry

Anna Lehtinen
puheenjohtaja

Pekka Ylhäinen
sihteeri

Lisätietoja: Kari Antikainen
kari.antikainen@telemail.fi
0503700024
Heikki Pönkkä
jyrki7@luukku.com
0405430011